

Van Dam-orgel in Grou

Op zaterdag 10 en zondag 11 december 2011 is het Van Dam-orgel (1853) in de St. Piterkerk na de restauratie weer in gebruik genomen. Op 2 mei startten de werkzaamheden omtrent de restauratie van dit instrument. De meest grote peiler van deze restauratie was het rechtzetten van de orgelkas. Deze zakte voorover de kerk in en is in totaal ongeveer 6 cm opgetild. Hiervoor moest al het pijpwerk uit de orgelkas worden verwijderd. Toen dit toch moest gebeuren heeft orgelmakerij Bakker & Timmenga ook naar de mechanieken gekeken en het een en ander weer hersteld.

Een korte kroniek over de geschiedenis van het instrument te Grou

1853: jaar van oplevering. Het orgel bezat toen 11 registers op het hoofdwerk, 7 registers op het bovenwerk en 5 registers op het pedaal. Twee jaar later werden de beelden en ornamenten aangebracht en weer twee jaar later (1857) het gedenkbord boven de klaviatuur.

In 1858 werd een pedaalkoppel toegevoegd, welke in 1929 werd vernieuwd. Vanaf dit moment koppelde het pedaal door aan het BW bij gebruik van manuaalkoppel en pedaalkoppel. Bij de jongste restauratie is deze koppel weer in originele staat hersteld, zoals Van Dam deze in 1858 had aangebracht.

Nog noemenswaardig is de verandering van kleur. In 1908 werd het orgel zwart geschilderd in het kader van de kerkrestauratie. Deze zwarte kleur is in 1992 weer verwijderd en de originele mahonie-imitatie weer aangebracht.

Naast de register-wisselingen die de afgelopen twee eeuwen hebben plaatsgevonden is de dispositie op dit moment op één register na weer gelijk aan de situatie van 1853.

Dispositie van het Van Dam-orgel (1853)

<i>Hoofdwerk: (C-g3)</i>	<i>Bovenwerk: (C-g3)</i>	<i>Pedaal: (C-d1)</i>
Prestant 16	Roerfluit 8	Subbas 16
Octaaf 8	Salicionaal 8	Prestant 8
Holpijp 8	Viool de Gamba 8	Quintadeen 8
Quintadeen 8	Salicet 4	Octaaf 4
Portunaal Discant 8	Flute Travers 4	Trombone 8
Octaaf 4	Gemshoorn 2	
Roerfluit 4	Dulciaan 8	
Woudfluit 2	Tremulant BW	
Mixtuur 2-4 sterk		
Cornet 3 sterk		
Trompet 8		

Manuaalkoppel en Pedaalkoppel aan Hoofdwerk

Op termijn wordt de Quintadeen van het pedaal vervangen door een Fagot 16, zoals ook in de eerste vermelding van dispositie, dispositie volgens Broekhuizen ca. 1851-1862, het geval is geweest. Vanaf dan is het weer de originele Van Dam-dispositie sinds 1853.

Op dit moment is het een zeer fris klinkend instrument, voorzien van een heerlijk touche en een geweldige intonatie na de restauratiewerkzaamheden. Alle eer voor Bakker en Timmenga, met als adviseur Theo Jellema en intonateur Henk Braad!

Kijk voor meer informatie voor concerten op www.carlvisser.nl